

Bestaande woning niet altijd brandveilig

Inspectie nodig van oudere platte daken

Raadgevend ingenieursbureau Lichtveld Buis & Partners BV (LBP) stelt geregeld zijn kennis en ervaring beschikbaar qua bouwfysica, bouwakoestiek en brandveiligheid. Reacties: www.lbp.nl of kersten@lbp.nl

In het afgelopen jaar is bij twee branden in woningcomplexen in Hoofddorp en Zaandam gebleken dat de brandwerendheid van de woningscheidingen onvoldoende was. Hierdoor zijn bij deze branden meer woningen afgebrand dan het geval zou zijn geweest indien de brandscheidingen wel voldeden. Omdat het vermoeden bestaat dat bij veel meer oudere woningen de brandscheidingen niet in orde zijn, heeft VROM een inspectiesignaal opgesteld. Hierin worden gemeenten, eigenaren en huurders opgeroepen te onderzoeken of hun woningen voldoen. Hierbij wordt met name aandacht gevraagd voor woningen met houten platte daken die voor 1980 zijn gebouwd.

Wettelijke eisen

Om te voorkomen dat in geval van brand in een woning de brand zich uitbreidt naar de burens, stelt het Bouwbesluit eisen aan de

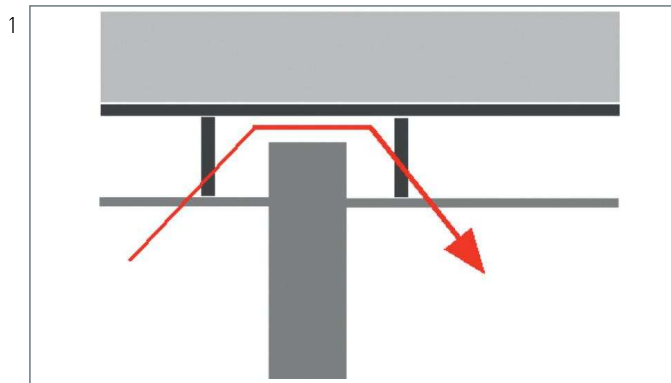
Woningbranden in Zaandam en Hoofddorp breidden zich zeer snel uit via de ruimte tussen plafond en dakbeschot. De aansluiting van woningscheidende wanden op het platte dak vormde de zwakke schakel. Soortgelijke woningen zouden nu moeten worden geïnspecteerd.

Tekst: Bram Kersten

weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (wbdbo) tussen twee woningen. Deze eisen komen erop neer dat een brand in een woning zich gedurende een bepaalde tijd niet mag uitbreiden naar andere woningen. Voor nieuwbouwwoningen geldt een eis van 60 minuten, voor bestaande woningen geldt een lichtere eis van 20 minuten. Veel steenachtige muren zullen gemakkelijk aan deze eis voldoen. Aansluitingen van wanden op bijvoorbeeld daken, kanalen en deuren kunnen echter zwakke schakels vormen die de brandwerendheid van een muur tenietdoen.

Onderzoek

Naar aanleiding van de beide woningbranden is een onderzoek verricht naar hoe het mogelijk is dat de brand zich naar zoveel woningen heeft kunnen uitbreiden. Geconcludeerd werd dat bij

1. Schematische weergave detail bij brandscheiding. De rode pijl geeft aan hoe de brand zich heeft kunnen uitbreiden.
2. Vooral bij woningen met platte houten daken kunnen de brandscheidingen onvoldoende zijn.
3. Kanalen in een voormalige leidingschacht (de schachtwand is verwijderd). De kunststof leidingen zullen bij brand snel smelten waardoor de brand zich via een schacht kan uitbreiden.
4. Voorbeeld van een brandscheiding waar een niet afgewerkte kabelgoot doorheen voert.
5. Recente incidenten lijken duidelijk te maken dat ook in de woningbouw in de praktijk nog het nodige te verbeteren is. Hier de brand in Zaandam (foto: ANP – Menno Bausch).
6. De recente woningbrand in Hoofddorp (foto: ANP – Ade Johnson).

4

5

beide branden de aansluiting van de woningscheidende wanden op het dak de zwakke schakel was. Hete rook en gassen zijn door openingen tussen de wanden en het houten dakbeschot gestroomd en hebben tot brand in de naastgelegen woningen geleid. Doordat de brand zich uitbreidde via de ruimte tussen plafond en dakbeschot, was bestrijding van de brand moeilijk. Daarnaast kon de brand zich via deze ruimte snel verspreiden naar meerdere woningen, omdat de ruimte doorliep over de woningen. Een goede aansluiting van de wanden op het dakbeschot had dit kunnen voorkomen.

280.000 woningen

Volgens VROM kan met name bij woningen met houten platte daken die voor 1980 zijn gebouwd, sprake zijn van openingen tussen de wanden en het dak. Bij later gebouwde woningen zijn de aansluitingen over het algemeen al voldoende afgedicht vanwege akoestische eisen. Het aantal woningen met platte houten daken van voor 1980 bedraagt ca. 280.000. Eigenaren, huurders en gemeenten wordt door VROM gevraagd bij dit type woning de brandscheidingen te (laten) controleren. Indicaties van openingen in de woningscheidingen kunnen zijn het horen van geluiden van de burens (zoals een radio, of gesprekken).

Voor een echt goed oordeel zal een destructief onderzoek nodig zijn. Hierbij zullen bijvoorbeeld plafonds deels moeten worden verwijderd. Met behulp van een endoscoop kan met minder ingrijpende maatregelen de ruimte tussen een plafond en dak worden geïnspecteerd.

Ventilatieschachten

Niet alleen de aansluiting van een woningscheidende wand op een dak kan een zwakke schakel zijn in een woning. Ook gemeenschappelijke ventilatieschachten in appartementengebouwen kunnen voor snelle branduitbreiding zorgen. Indien meerdere woningen zijn aangesloten op een gemeenschappelijk systeem, kan ook via deze kanalen een brand zich snel uitbreiden tussen de woningen. Andere zwakke schakels zijn woningvoordeuren, zeker als hierin bijvoorbeeld niet-brandwerend glas aanwezig is. Met name bij portiekflats, waar sprake is van slechts één vluchtroute, kan dit gevaarlijke situaties opleveren. Een brandende woning zal dan namelijk de vluchtroute voor de bovengelegen woningen blokkeren, met alle gevolgen van dien.

Niet alleen woongebouwen

In de praktijk blijkt dat niet alleen bij woningen de brandscheidingen

6

niet in orde zijn. Ook tijdens inspecties in bestaande utiliteitsgebouwen blijkt dat veel brandscheidingen niet voldoen aan de vereiste brandwerendheid. Veelal betreft dit doorvoeren die niet voldoende brandwerend zijn afgedicht, of spargingen die in de loop van tijd zijn ontstaan bij verbouwingen en die niet meer zijn afgedicht.

Ook voor eigenaren en gebruikers van dit soort gebouwen is het verstandig de brandscheidingen te laten controleren. Zij zijn er namelijk voor verantwoordelijk dat het gebouw voldoet aan de gestelde eisen van het Bouwbesluit. Indien niet wordt voldaan aan deze eisen, is er sinds de wijziging van de Woningwet in april 2007 zelfs sprake van een economisch delict. Belangrijker dan dit juridische aspect, is het uiteraard ook uit oogpunt van veiligheid van belang dat de brandveiligheid van een gebouw in orde is.